פאה
פרק ב

מ"ג

הקדמה

א) במשנה א' למדנו שיש עשרה דברים שמפסיקים לפאה: הנחל, והשלולית, ודרך היחיד, ודרך הרבים, ושביל הרבים הקבוע, ושביל היחיד הקבוע, והבור, והניר, וזרע אחר, ולר"מ, אף הקוצר לשחת. דברים אלו מפסקים לזרעים, דהיינו לתבואה וקטניות.

ב) במשנה דידן קתני הכל מפסיק לזרעים, וכתב הרע"ב בשם הירושלמי (ב, ב), דהלשון "הכל" (מדלא נקט "אלו") אתא לאתויי סלע שהיה עובר על פני כל השדה, שאם הוא צריך לעקור את המחרישה מצד זה, כדי לתת אותה לצד זה, הרי הוא מפסיק לזרעים. (נמצא דיש י"א דברים שמפסיקים לזרעים, עשרה דברים במשנה א', וגם סלע).

המשנה

ג) **הכל מפסיק לזרעים, ואינו מפסיק לאילן**, פי' כל הדברים הנ"ל (הי"א דברים) אינם מפסיקין אלא לזרעים, דהיינו תבואה וקטניות (עי' פ"א מ"ד), אבל אינם מפסיקין לאילן (באילנות שנוהג בהם פאה, כדקתני לעיל בפ"א מ"ה, האוג והחרובין וכו'), דאפי' נהר רחב הרבה, ואפי' דרך הרבים רחב ט"ז אמה, אינן מפסיקין לאילן. והטעם למה אינן מפסיקין באילן, הוא משום דדרך האילנות להיות מפוזרין, ולפיכך לא סגי בהפסקות הנ"ל[1].

ד) **אלא גדר**, היינו דגם באילנות שייך הפסקה ע"י שיש גדר גבוה עשרה טפחים מפסיק בין האילנות, דזה מועיל להפסיק בכל האילנות החייבות בפאה, חוץ מבחרובין ובזיתים, דגם גדר אינו מפסיק בהם, כדמבואר במשנה הבאה, ושם יתבאר באיזה אופן שייך בהם הפסק.

ה) **ואם היה שער כותש, אינו מפסיק, אלא נותן פאה לכל**, פי', הא דאמרי' דהגדר מפסיק באילנות, היינו בלי שער כותש, (ענפי האילן קרוין שער, ושער כותש היינו שהנופות של האילנות מתערבין זה עם זה למעלה מן הגדר, כעלי הזה התקוע במכתש, רע"ב), אבל אם היה שער כותש, אע"פ שיש שם גדר, אינו מפסיק, דהשער כותש מחבר האילנות להיותן שדה אחת, ונותן פאה אחת על הכל.

---

[1] וכן מבואר בספר יראים סי' קי"ט, וז"ל, ואין הכל מפסיקין לאילן, אלא גדר שגבוה עשרה טפחים, והטעם, כיון שדרך האילנות להפסיקן ולהרחיקן, אינן מפסידין שם שדה אחת בשביל הרחקתן, עכ"ל.